



Hvordan forstå Guds ord?

Af Carsten Hjorth Pedersen

Som en hjælp til at forstå, hvad der menes med teksten i *Katekismus Updated*, gives her nogle forklaringer. I hvert afsnit citeres først teksten fra *Katekismus Updated*, dernæst følger forklaringen.

Hvad er Guds ord?

Det er Guds tale til os ved sin søn Jesus Kristus og ved sine profeter og apostle i Bibelen. **Hebræerbrevets forfatter siger: »Mangfoldige gange og på mangfoldige måder har Gud i fortiden talt til fædrene gennem profeterne, men nu ved dages ende har han talt til os gennem sin søn.« (Hebr 1,1-2).**

Forklaring

Gud er ikke ukendt! Han har givet sig til kende i skaberværket, historien og i menneskers samvittighed. Det plejer man at kalde "den almindelige eller naturlige gudsåbenbaring." Der igennem får vi et upræcist kendskab til Gud, men dog et kendskab, som mennesker over hele jorden har. Et langt tydeligere og mere præcist kendskab til Gud får vi gennem "den specielle eller overnaturlige gudsåbenbaring", som møder os i Jesus Kristus og Guds ord.

Citatet fra Hebræerbrevet slår fast, at Gud endegyldigt har åbenbaret sig gennem sin Søn, som han sendte til jord. Mennesket Jesus Kristus er nemlig samtidig Gud. Da Jesus Kristus kom til jord, kom Gud os mennesker helt nær. Derfor havde Jesus og hans ord også så stor myndighed. Som Gud-menneske døde og opstod Jesus Kristus. Dermed viste han os Guds kærlighed. Vil vi lære Gud at kende, må vi derfor lære Jesus Kristus at kende.

Det kendskab kommer ikke i stand ved utydelige fornemmelser eller menneskelig intuition. Det sker gennem noget så praktisk som Guds tale gennem de profeter og apostle, som vi møder i Bibelen. Bibelen er Guds åbenbaring til os, for at vi kan lære Jesus Kristus at kende. De bibelske forfattere var ikke upersonlige diktafoner. De skrev på vidt forskellige tider og steder. De havde hver deres personlige stil. Nogle skrev poesi, andre var historieskrivere. Bibelen er altså både menneskers ord og Guds ord og som sådan troværdig og pålidelig.

Det stærke sammenfald mellem Jesus og Ordet møder vi især i Johannes-evangeliet 1, hvor der står: "I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begyndelsen hos Gud. Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. I ham var liv, og livet var menneskers lys. (...) Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed."





Hvad gavner Guds ord?

Guds ord er lov og evangelium, krav og gave. Loven er Guds ord, der lærer os at leve efter Guds vilje og afslører vores synd. Evangeliet er Guds ord, der giver os syndernes forladelse i Jesus Kristus. Guds gave i evangeliet modtages i tro.

Paulus siger: »Troen kommer altså af det, der høres, og det, der høres, kommer i kraft af Kristi ord.« (Rom 10,17).

Forklaring

Den evangelisk-lutherske tro lægger vægt på at skelne mellem lov og evangelium. Guds ord er ikke blot det ene og ikke blot det andet. Det skal ikke forstås sådan, at man kan gennemgå hele Bibelen og strege ethvert vers ind med enten en blå farve for lov eller en rød farve for evangelium. At Guds ord er lov og evangelium hænger nøje sammen med, at Helligånden virker ved dette ord – så han enten møder os med krav eller med gave.

Loven – eller kravene – er alt det i Guds ord, som kræver noget af os, fx "Du må ikke slå ihjel", "Vær fuldkomne som jeres far er fuldkommen" eller "Tilpas jer ikke denne verden". Det er krav, som Gud har ret til at stille os over for, fordi han er vores skaber og herre. Vi kunne også sige, at loven afslører Guds strenghed og krav om renhed. Det er Guds vilje, at mødet med disse krav skal afføde to ting i vores liv: 1) At vi i det praktiske hverdagsliv lever efter Guds vilje og følger hans gode livslove. 2) At vi får en erkendelse af vores egen ufuldkommenhed, fordi Guds krav også afslører vores synd, så vi får et sandt billede af os selv.

Evangeliet – eller gaven – er alt det i Guds ord, der giver os Guds gode gaver, først og fremmest evangeliet om Jesus Kristus. Men det er også et evangelium at møde budskabet om, at Gud har skabt os og holder liv i os. Evangeliet er kendetegnet ved, at det giver os alt godt kvit og frit, uden vores fortjeneste eller indsats. Vi kunne sige, at evangeliet afslører Guds ufattelige kærlighed og nåde imod os. For evangeliet er Guds ord, der giver os syndernes forladelse i Jesus Kristus.

Denne gave påtvinger Gud os ikke. Han har givet os et ansvar for, om vi tager imod den eller afviser den. At tro på evangeliet er det samme som at modtage evangeliet, sige tak for det, regne med det og leve på det.

Lov og evangelium er en afspejling af Guds hellighed, der viser sig såvel i hans strenghed og vrede, som i hans godhed og kærlighed.

Dog er der ikke tale om en form for ligevægt i Gud mellem disse to sider af hans væsen. For Gud lader sin Søn, Jesus Kristus opfylde alle krav i vores sted, og han lader ham bære al vreden over vores synder. Guds dybeste vilje er at frelse. Guds åbenbaring i evangeliet om Jesus Kristus er derfor den endelige åbenbaring af Gud.





Hvor møder vi Guds ord?

Guds ord møder vi ved dåben, nadveren og skriftemålet samt gennem forkyndelsens forskellige former: prædiken, undervisning, læsning, fortælling, samtale, sang m.m.

Paulus siger: »Lad Kristi ord bo i rigt mål hos jer. Undervis og forman med al visdom hinanden med salmer, hymner og åndelige sange, syng med tak i jeres hjerte til Gud. Hvad I end gør i ord eller gerning, gør det alt sammen i Herren Jesu navn, og sig Gud Fader tak ved ham!« (Kol 3,16-17).

Forklaring

Guds ord møder os ikke i fornemmelser eller syner. Vi finder ikke Guds ord ved at søge ind i os selv eller ud i en særlig åndelig sfære. Guds ord er et håndgribeligt ord, der møder os i noget så praktisk og jordnært som dåben, nadveren og skriftemålet samt gennem forkyndelsens forskellige former.

Dåb, nadver og skriftemål vender vi tilbage til i de næste afsnit i *Katekismus Updated*. Men Guds ord møder os altså også gennem forkyndelsen med ord, fx prædiken, undervisning, læsning, fortælling, samtale og sang – forudsat at det netop er *Guds ord*, der formidles.

Prædiken er en udlægning og anvendelse af et afsnit fra Bibelen, som vi fx møder i præstens prædiken i kirken. *Undervisning* er en pædagogisk tilrettelagt indføring i en del af den kristne tro, fx om frelse eller nådegaver. *Fortælling* er en fri gengivelse af en af de mange spændende bibelske beretninger. *Samtale* kan være en sjælesørgerisk situation, hvor én direkte opsøger åndelig hjælp; men det kan også være den snak, familien Jensen har i bilen om at tro på Gud. *Sang* er naturligvis sange eller salmer – gamle og nye – som i poetisk form har et kristent tema.

Herudover kan vi møde Guds ord gennem drama, bøger, bøn, meditation og andet. Vi møder i øvrigt ofte Guds ord som en blanding af flere af disse former – undervisning rummer jo også samtale, en salme kan også være en form for prædiken, en fortælling kan samtidig være et drama, og lignende.

Hvem skal høre Guds ord?

Den kristne menighed har til opgave at sprede Guds ord til alle mennesker nær og fjern. **Jesus Kristus siger: »I hans navn skal der prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslag.« (Luk 24,47).**





Forklaring

Guds ord er ikke et led i en hemmelig kult. Det er et offentligt ord, som ikke er for nogle bestemt udvalgte. Det er for alle mennesker. Kvinder og mænd. Børn og voksne. Rige og fattige. Danskere og kinesere. Kort sagt for alle mennesker til alle tider og på alle steder.

Derfor er det en af den kristne kirkes vigtigste opgaver at sprede Guds ord til alle mennesker nær og fjern. Vi kalder det for mission.

Når der står " Den kristne menighed har til opgave at sprede Guds ord ...", betyder det ikke, at det kun bør ske gennem organiserede fremstød. Nej, Guds ord skal først og fremmest spredes fra mund til mund. Fra enkeltmenneske til enkeltmenneske. Formen det sker under vil ofte være en art vidnesbyrd: At et kristent menneske fortæller et medmenneske om sin tro på Gud. Formidlingen sker ikke alene gennem de ord, vi siger, men også gennem det liv, vi lever.

Det er baggrunden for, at den kristne menighed *også* må organisere en spredning af Guds ord. Det sker ved at afholde gudstjenester og møder. Det sker ved at trykke og sprede bibles. Det sker ved, at ansætte kristne til at missionere såvel i Danmark som i andre lande. Det sker ved at kirken engagerer sig i forkyndelse og nødhjælp.

Dette "videre ud" bør altid præge de kristne og de kristne menigheder. Jesus gav os befaling dermed: "Mig er givet al magt i himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende." (Matt 28,18-20).

